Lieta Nr. C40 **0775** 14

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Ventspilī 2014.gada 22.septembrī

Ventspils tiesa: tiesnese S.Eglīte,

ar sekretāri I.Freimani,

piedaloties prasītāja SIA "Rīgas ūdens" pilnvarotajam pārstāvei Sandrai Vīksnai, atbildētājas /pers. B/ un /pers. C/ pilnvarotajam pārstāvim /pers. D/,

izskatot atklātā tiesas sēdē civillietu SIA "Rīgas ūdens" maza apmēra prasībā pret /pers. B/ un /pers. C/ par parāda piedziņu,

k o n s t a t ē j a

2014.gada 22.maijā tiesā saņemta sabiedrības ar ierobežotu atbildību „Rīgas ūdens" (turpmāk tekstā – prasītājs) maza apmēra prasība pret /pers. B/ un /pers. C/ (turpmāk tekstā – atbildētājas), kuras uz pilnvaras pamata pārstāv /pers. D/ (turpmāk tekstā – atbildētāju pārstāvis) par parāda piedziņu, ar lūgumu piedzīt no atbildētājām solidāri par labu prasītājam parādu EUR 623,34, līgumsodu EUR 496,02, kā arī valsts nodevu EUR 167,90 un ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus EUR 7,83, pavisam kopā EUR 1295,09. Atzīt tiesības prasītājam saņemt no atbildētājām likumiskos procentus 6% gadā no parāda pamatsummas par laiku līdz sprieduma izpildei.

2014.gada 27.maijā saskaņā ar Civilprocesa likuma 250.^{21}pantu atbildētājām nosūtīts prasības pieteikuma noraksts rakstveida paskaidrojumu iesniegšanai tiesā, izskaidrojot atbildētāju tiesības.

Civilprocesa likuma 250.^{25}panta pirmā daļa nosaka, ja puses nelūdz lietas iztiesāšanu tiesas sēdē vai tiesa neuzskata par nepieciešamu lietu iztiesāt tiesas sēdē, lietas par maza apmēra prasībām tiesa izskata rakstveida procesā, savlaicīgi paziņojot pusēm par datumu, kad sprieduma norakstu varēs saņemt tiesas kancelejā.

Ar Ventspils tiesas 2014.gada 8.jūlija lēmumu civillieta nolikta izskatīšanai rakstveida procesā, neaicinot uz tiesas sēdi puses, par ko pusēm paziņots.

2014.gada 18.augustā tiesā saņemts atbildētāju - /pers. B/ un /pers. C/ pilnvarotā pārstāvja /pers. D/ rakstveida paskaidrojums, kurā norādīts, ka prasību neatzīst un vēlas, lai notiktu uzklausīšana tiesas sēdē.

Ar Ventspils tiesas 2014.gada 18.augusta lēmumu minētā civillieta nolikta iztiesāšanai atklātā tiesas sēdē, par ko pusēm savlaicīgi civilprocesa likuma noteiktajā kārtībā paziņots.

Tiesas sēdē prasītāja – SIA „Rīgas ūdens" pilnvarotā pārstāve Sandra Vīksna prasību uzturēja pilnībā uz prasības pieteikumā minētajiem pamatiem un paskaidroja, ka tā kā atbildētājas parādu nav atmaksājušas, lūdz prasību apmierināt pilnā apmērā un piedzīt no atbildētājām solidāri parādu un tiesāšanās izdevumus. Attiecībā par līguma pārtraukšanu paskaidro, ka starp prasītāju un atbildētājām ir noslēgts Līgums par pilsētas ūdensvada un kanalizācijas lietošanu. Dzīvojamo māju pārvaldīšanas likuma 5.panta pirmā daļa nosaka, ka dzīvojamās mājas pārvaldīšanas nodrošināšana (tajā skaitā ar dzīvojamās mājas pārvaldīšanu saistītu lēmumu pieņemšana, darījumu slēgšana) ir dzīvojamās mājas īpašnieku pienākums. Saskaņā ar minētā likuma 6.panta otrās daļas b)apakšpunktu, dzīvojamās mājas pārvaldīšana ietver apkures, aukstā ūdens un kanalizācijas nodrošināšanu, kā arī sadzīves atkritumu izvešanu. Līdz ar to, atbildētājām ar likumu ir noteikts pienākums nodrošināt ūdens apgādi un kanalizāciju savā īpašumā un līdz brīdim kamēr nav izbeigti noslēgtie īres līgumi, prasītājam nav tiesības pārtraukt ūdens padevi. Norādīja, ka dzīvokļu īpašniekiem ir jāpieņem dzīvokļu īpašnieku kopības lēmums, ar kuru līguma noslēgšanai dzīvokļu īpašnieku vārdā tiek pilnvarots dzīvojamās mājas pārvaldnieks vai cita persona. Līdz ar to, ievērojot minēto, prasītājs paredz iespēju turpmāk slēgt pakalpojuma līgumu vienīgi ar dzīvojamās mājas /adrese/, dzīvokļu īpašnieku izvēlētu pārvaldnieku, kurš noslēdz pakalpojuma līgumu visu dzīvokļu vārdā, nevis atsevišķiem dzīvokļu īpašniekiem. Attiecībā par atbildētājām sūtītajiem rēķiniem, paskaidroja, ka rēķini par prasītāja sniegtajiem pakalpojumiem atbildētājām ir sūtīti uz Līgumā norādīto rēķinu sūtīšanas adresi, līdz ar to prasītājs savas saistības ir izpildījis.

Tiesas sēdē atbildētāju /pers. B/ un /pers. C/ pilnvarotais pārstāvis /pers. D/ prasību atzina daļēji, neatzīstot prasību daļā par aprēķināto līgumsodu. Norādīja, ka rēķinus no prasītāja nav saņēmis. Bez tam, iesniedzis rakstisku iesniegumu prasītājam par Līguma par pilsētas ūdensvada un kanalizācijas pārtraukšanu, bet nesaprotamu iemeslu dēļ, prasītājs turpina ūdens piegādi. Tā kā prasītājs tomēr ūdens piegādes un kanalizācijas pakalpojumus ir sniedzis, tad ir ar mieru maksāt pamatsummu, bet prasītāja aprēķināto līgumsodu uzskata par nepamatotu un nesamērīgi lielu.

Izvērtējusi prasības pieteikumu un tam pievienotos materiālus, noklausoties pušu paskaidrojumus, tiesa atzīst, ka prasība ir pamatota un apmierināma daļēji.

No lietai pievienotā Rīgas pilsētas zemesgrāmatas nodalījuma Nr./numurs A/ redzams, ka nekustamā īpašuma /adrese A/, īpašnieces ir /pers. C/ – ½ un /pers. B/ – ½ (lietas 24.-25.lapa). No lietas materiālos esošajām zemesgrāmatu apliecībām, Rīgas pilsētas zemesgrāmatas nodalījuma Nr./numurs B/– 1, Nr./numurs/, Nr. /numurs/, Nr./numurs/ un Nr./numurs/ (lietas 26., 27., 28., 29., 30.lapa) redzams, ka dzīvokļa īpašums Nr.1, Nr.2, Nr.5, Nr.7., Nr.8, /adrese/ atdalīti no dzīvokļa īpašuma nodalījuma Nr./numurs/ un to īpašnieces ir /pers. C/ – ½ un /pers. B/ – ½.

No lietai pievienotā 2011.gada 20.aprīļa Līguma Nr.LA00053225 par pilsētas ūdensvada un kanalizācijas lietošanu, kas noslēgts starp prasītāju un atbildētājām /pers. B/ un /pers. C/, kuras uz pilnvaras pamata pārstāv /pers. D/ (lietas 9.-23.lapa), redzams, ka prasītājs saskaņā ar noslēgto līgumu atbildētāju īpašumā esošajam nekustamajam īpašumam – /adrese/, sniedz ūdens piegādes un kanalizācijas pakalpojumus. Atbilstoši līguma noteikumiem prasītājs izrakstīja un nosūtīja atbildētājām uz Līgumā norādīto rēķinu sūtīšanas adresi: /adrese B/, līdz nākošā mēneša 15.datumam rēķinus apmaksai.

Atbilstoši Līguma 1.3.punktā noteiktajam atbildētājas ir apņēmušās veikt savlaicīgu samaksu - rēķina apmaksu par patērēto ūdeni un novadītajiem notekūdeņiem desmit dienu laikā pēc rēķina saņemšanas, maksājuma dokumentā norādot Līguma un rēķina numuru.

Līguma 4.6.punkts nosaka, ka pretenzijas par pakalpojumu sniedzēja izrakstīto rēķinu klientam jāiesniedz rakstiskā veidā mēneša laikā. Iesniegtā pretenzija neatbrīvo no rēķina samaksas pilnā apmērā līgumā noteiktajā kārtībā. Pamatotas pretenzijas gadījumā pakalpojuma sniedzējs veic korekcijas, izrakstot rēķinu par nākamo norēķinu periodu.

No lietas materiāliem nav redzams, ka atbildētājas būtu kādu no prasītāja izrakstītajiem rēķiniem apstrīdējušas Līgumā noteiktajā termiņā.

Prasītājs savas saistības ir izpildījis pilnā apmērā, savukārt atbildētājas savas saistības nav izpildījušas. Līdz ar to, tiesa secina, ka starp pusēm nav strīda saistībā ar rēķiniem un par atbildētājām piegādāto un rēķinos norādīto ūdensapgādes un kanalizācijas pakalpojumu apjomu un kvalitāti.

Saskaņā ar Civillikuma 1587.pantu tiesīgi noslēgts līgums uzliek līdzējam pienākumu izpildīt apsolīto, un ne darījuma sevišķais smagums, ne arī vēlāk radušās izpildīšanas grūtības nedod vienai pusei tiesības atkāpties no līguma.

No lietai pievienotajiem rēķiniem par laika periodu līdz 2014.gada 31.martam (lietas 46.-72.lapa) un konkrēti rēķina Nr.RU00042062 ar apmaksas termiņu 25.04.2014., redzams, ka atbildētājas nav veikušas maksājumus pilnā apmērā, līdz ar ko atbildētājām izveidojies parāds EUR 633,19 (lietas 72.lapa).

Prasītājs veicot korekcijas aprēķinos konstatējis, ka atbildētāju parāds par prasītāja sniegtajiem pakalpojumiem pēc Līguma par saņemtajiem ūdensapgādes un kanalizācijas pakalpojumiem ir EUR 623,34.

No lietā esošajiem dokumentiem redzams, ka prasītājs brīdinājis atbildētājas par iekrājušos parādu un tā nomaksas nepieciešamību (lietas 73., 74.lapa).

Ņemot vērā, ka atbildētājas parādu nav prasītājam atmaksājušas un atbildētāju pārstāvis tiesas sēdē nav iesniedzis maksājumu pierādošus dokumentus par prasītāja iesniegtajiem rēķiniem, tiesa uzskata, ka ir pamats prasību daļā par pamatsummas EUR 623,34 apmērā solidāro piedziņu no atbildētājām apmierināt.

Saskaņā ar Civillikuma 1652.panta 3.punktu parādnieka nokavējums iestājas pats no sevis, kad viņš palaidis garām termiņu, kas nolikts izpildīšanai vai nu ar likumu, vai ar līgumu, vai arī pēc parašas.

Civillikuma 1716.pantā ir noteikts, ka līgumsods ir pametums, ko kāda persona uzņemas ciest sakarā ar savu saistību tādā gadījumā, ja viņa šo saistību neizpildītu vai neizpildītu pienācīgi. Savukārt Civillikuma 1720.pants nosaka, ka kreditors var prasīt kā līgumsodu, tā arī līguma izpildīšanu, ja tieši tā bijis norunāts; ja līgumsods bijis norunāts ne tik daudz par neizpildīšanu vispār, kā par neizpildīšanu īstajā laikā ().

Saskaņā ar noslēgtā līguma 4.7.punkta noteikumiem par rēķina samaksas termiņa neievērošanu atbildētājs ir apņēmies maksāt prasītājam līgumsodu 0,1% apmērā no nokavētā maksājuma summas par katru nokavēto dienu.

No līgumsoda aprēķina izriet, ka atbildētājam ir aprēķināts līgumsods par maksājuma kavējumiem laika periodā no 2011.gada 1.augusta līdz 2014.gada 31.janvārim EUR 496,02 apmērā.

Nav strīda par to, ka Civillikuma 1717.pants paredz, ka līgumsodu var pievienot katram līgumam un tā apmēru nosaka līdzēji un tas nav aprobežots ar zaudējumu lielumu, kādi paredzami no līguma neizpildīšanas. Taču atbilstoši jau stabili noteiktajai tiesu praksei ir atzīstams, ka līgumsods ir aprobežot arī ar citiem noteikumiem un taisnīguma principu, līdz ar ko tiesai, balstoties uz taisnīguma apziņu un vispārējiem tiesību principiem, ir tiesības pielīgto līgumsodu samazināt, izejot no ipso iure principa.

Līgumsodam ir sodīšanas un zaudējumu atlīdzināšanas funkcija un tā uzdevums ir ietekmēt parādnieka saistību izpildi, nevis nodrošināt kreditoram labumu papildus parādnieka pamatsaistībai.

Līgumsods nav līdzeklis, ar kura palīdzību kreditors ir tiesīgs iedzīvoties uz parādnieka rēķina (peļņas avots), un tiesiskajās attiecībās sakarā ar sodoša rakstura tiesisko līdzekļu piemērošanu par vispārēju principu tiesībās ir atzīstams soda samērīguma princips.

Latvijas Republikas Augstākās tiesas Senāts 2008.gada 14.maija spriedumā lietā Nr.SKC-212/2008, izvērtējot normas par līgumsodu kopsakarā ar taisnīguma un samērīguma principu, ir nonācis pie atzinuma, ka līgumsoda samazināšanas iespēja nav izslēgta [..]. Jautājums par līgumsoda samērīgumu un taisnīgumu konkrētos apstākļos ir tāds jautājums, kas sakarā ar likuma tieša norādījuma trūkumu ir izlemjams pēc tiesas ieskata saskaņā ar Civilprocesa likuma 5.pantā norādīto taisnības apziņu un vispārīgiem tiesību principiem.

Saskaņā ar Civillikuma 1724.^{1}panta noteikumiem, tiesas kompetencē ietilpst izvērtēt piemērota līgumsoda samērīgumu. Turklāt, atbilstoši jau stabili noteiktajai tiesu praksei, atzīstams, ka līgumsods ir aprobežots arī ar citiem noteikumiem un taisnīguma principu, līdz ar ko tiesai ir tiesības, un pat pienākums pielīgto līgumsodu samazināt, ja tas ir atzīstams par nesamērīgu.

Izskatāmās lietas ietvaros līgumā pielīgto līgumsodu 0,1% apmērā no savlaicīgi nesamaksātās parāda summas, tiesa atzīst par nesamērīgu un netaisnīgu, jo tas tiešām ir pārāk liels un tāpēc uzskata, ka prasītāja pieprasītais līgumsods ir samazināms.

Papildus tiesa ņem vērā, ka likumdevējs ar 2014.gada 1.janvāri ir paredzējis līgumsodu par saistību nepienācīgu izpildi vai neizpildīšanu īstā laikā (termiņā) aprobežot ar 10% no pamatparāda vai galvenās saistības apmēra.

Šādā likuma normas iestrādne norāda uz to, ka likumdevējs ir atzinis par taisnīgu līgumsodu 10% apmērā no pamatparāda.

Pamatojoties uz minēto, tiesa atzīt, ka kopējais līgumsoda apmērs, kas piemērojams atbildētājām, samazināms līdz 10% no nesamaksāta pamatparāda. Līdz ar to līgumsods piedzenams EUR 62,33 apmērā, bet prasība daļā par līgumsoda EUR 433,69 piedziņu - noraidāma.

Civilprocesa likuma 195.pants nosaka, ka prasītājam ir tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei saņemt procentus. Līdz ar to prasītājam atzīstama tiesība saņemt 6% procentus gadā no parāda pamatsummas EUR 623,34 līdz sprieduma izpildei.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 41.panta pirmo daļu pusei, kuras labā taisīts spriedums, tiesa piespriež no otras puses visus tās samaksātos tiesas izdevumus. Ja prasība apmierināta daļēji, šajā pantā norādītās summas piespriež prasītājam proporcionāli tiesas apmierināto prasījumu apmēram.

Līdz ar to, no atbildētājām solidāri par labu prasītājam ir piedzenami tiesāšanās izdevumi proporcionāli apmierinātajai prasījuma daļai: valsts nodeva EUR 102,85 un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi par tiesas pavēstu, prasības pieteikuma sūtīšanu EUR 12,54 apmērā.

Atbildētājām dodams termiņš labprātīgai sprieduma izpildei (Civilprocesa likuma 204.^{1}pants).

Pamatojoties uz Civillikuma 1520., 1587.pantu, 1652.panta 3.punktu, 1716., 1720., 1724.^{1}pantu, Civilprocesa likuma 97., 193., 195., 250.^{25}, 250.^{27}pantu, tiesa

n o s p r i e d a

prasību apmierināt daļēji.

Piedzīt solidāri no /pers. B/, personas kods /personas kods/ un /pers. C/, personas kods /personas kods/, par labu SIA „Rīgas ūdens", reģistrācijas Nr.40103023035, parādu par sniegtajiem ūdens piegādes un kanalizācijas pakalpojumiem par laika periodu no 2011.gada 27.aprīļa līdz 2014.gada 31.martam EUR 623,34, līgumsodu par maksājumu kavējumu EUR 62,33 par laika periodu no 2011.gada 1.augusta līdz 2014.gada 31.janvārim, kā arī valsts nodevu EUR 102,85 un izdevumus par tiesas pavēstu, pieteikuma nosūtīšanu EUR 12,54, **pavisam kopā EUR 801,06** (astoņsimt viens *euro* un seši centi), ko ieskaitīt jebkurā bankas kontā: Nr.LV38HABA0551023750365, AS Swedbank; Nr.LV41RIKO0002010027838, AS "DNB banka"; Nr.LV68PARX0000833631125; Nr.LV68UNLA0050014854983, AS "SEB banka"; Nr.LV93NDEA0000082509309, Nordea Bank Finland Plc Latvijas filiāle.

Pārējā daļā prasību noraidīt.

Noteikt SIA „Rīgas ūdens", reģistrācijas Nr.40103023035, tiesības saņemt no atbildētājām likumiskos procentus par laiku līdz sprieduma izpildei 6% (seši procenti) gadā no neatmaksātās aizdevuma pamatsummas EUR 623,34 (sešsimt divdesmit trīs *euro* un trīsdesmit četri centi).

Noteikt atbildētājām /pers. B/ un /pers. C/ termiņu 10 (desmit) dienas sprieduma labprātīgai izpildei, skaitot no dienas, kad spriedums stājies spēkā.

Spriedumu var pārsūdzēt 20 dienu laikā apelācijas kārtībā Kurzemes apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģijā, iesniedzot apelācijas sūdzību Ventspils tiesā.

Tiesnese S.Eglīte